

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.31>

УДК 658:330.322.54:620.9:502.131.1

Т. О. Меліхова,

*д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та контролю, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, м. Запоріжжя, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9934-8722>*

Д. А. Мась,

*аспірант спеціальності 073 «Менеджмент», Інженерний навчально-науковий інституті ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету, м. Запоріжжя, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-6746-783X>*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЗАЛУЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СФЕРІ ЗЕЛЕНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

T. Melikhova,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, Engineering Educational and Scientific Institute im. YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

D. Mas,

Postgraduate Student of second year of the specialty 073 "Management", Engineering Educational and Scientific Institute im. YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF MANAGEMENT OF ATTRACTION OF FOREIGN INVESTMENTS IN THE SPHERE OF GREEN ENERGY

У сучасних умовах глобалізації та переходу до моделі сталого розвитку особливої актуальності набуває питання формування ефективних механізмів управління залученням іноземних інвестицій у сферу «зеленої» енергетики. Попри наявність значного потенціалу відновлюваних джерел енергії, вітчизняна практика характеризується недостатньою узгодженістю інституційних, нормативно-правових та економічних засад інвестиційної політики. Це призводить до обмеженого використання інвестиційних ресурсів, високих ризиків для інвесторів та уповільненого розвитку відновлюваної енергетики.

Мета статті полягає у теоретичному узагальненні та методологічному обґрунтуванні підходів до управління процесом залучення іноземних інвестицій у сферу «зеленої» енергетики, з урахуванням специфіки сталого розвитку, глобальних екологічних викликів та потреб формування ефективних організаційно-економічних механізмів забезпечення інвестиційної привабливості галузі.

«Зелені» інвестиції виступають основним інструментом переходу до сталого розвитку, забезпечуючи модернізацію енергетики та промисловості. Державне регуляторне забезпечення й фінансові інструменти створюють умови для ефективної реалізації екологічних проєктів.

Ефективне управління іноземними інвестиціями у сфері «зеленої» енергетики ґрунтується на взаємодії стратегічних, нормативно-правових, економічних, інституційних та контрольних механізмів. Стратегічний рівень визначає пріоритети розвитку та інтеграцію у міжнародні ініціативи, нормативно-правове забезпечення формує прозоре та передбачуване середовище, а економічні стимули підвищують інвестиційну привабливість сектору. Інституційний рівень забезпечує координацію держави, бізнесу та міжнародних партнерів, тоді як управління ризиками й система моніторингу знижують невизначеність і підвищують результативність проєктів. У сукупності ці елементи створюють цілісну модель, здатну забезпечити стабільний приплив капіталу та сприяти

довгостроковій трансформації енергетичного сектору відповідно до принципів сталого розвитку.

Теоретико-методологічні аспекти управління залученням іноземних інвестицій у «зелену» енергетику становлять цілісну систему концепцій, принципів та інструментів, спрямованих на формування сприятливого інвестиційного середовища й ефективне використання зовнішнього капіталу. Вони ґрунтуються на сучасних теоріях міжнародного руху капіталу та концепції сталого розвитку, що визначають пріоритетність інвестицій у відновлювану енергетику. Методологічні принципи забезпечують системність, комплексність та інноваційність управління, тоді як інструментарій охоплює аналітичні методи, державні стимули й партнерські моделі. Ефективна реалізація цих підходів сприяє інтеграції у світовий інвестиційний простір, розвитку екологічно безпечних технологій та зміцненню енергетичної й економічної безпеки держави.

In the current conditions of globalization and transition to a sustainable development model, the issue of forming effective mechanisms for managing the attraction of foreign investments in the sphere of "green" energy is of particular relevance. Despite the significant potential of renewable energy sources, domestic practice is characterized by insufficient coherence of institutional, regulatory and economic principles of investment policy. This leads to limited use of investment resources, high risks for investors and slow development of renewable energy.

The purpose of the article is to theoretically generalize and methodologically substantiate approaches to managing the process of attracting foreign investments in the sphere of "green" energy, taking into account the specifics of sustainable development, global environmental challenges and the needs of forming effective organizational and economic mechanisms to ensure the investment attractiveness of the industry.

"Green" investments are the main tool for the transition to sustainable development, ensuring the modernization of the energy sector and industry. State

regulatory support and financial instruments create conditions for the effective implementation of environmental projects.

Effective management of foreign investments in the field of "green" energy is based on the interaction of strategic, regulatory, economic, institutional and control mechanisms. The strategic level determines development priorities and integration into international initiatives, regulatory support forms a transparent and predictable environment, and economic incentives increase the investment attractiveness of the sector. The institutional level ensures coordination of the state, business and international partners, while risk management and a monitoring system reduce uncertainty and increase project performance. Taken together, these elements create a holistic model that can ensure a stable inflow of capital and contribute to the long-term transformation of the energy sector in accordance with the principles of sustainable development.

Theoretical and methodological aspects of managing foreign investment in green energy constitute a holistic system of concepts, principles and tools aimed at creating a favorable investment environment and effective use of external capital. They are based on modern theories of international capital flows and the concept of sustainable development, which determine the priority of investments in renewable energy. Methodological principles ensure systematic, comprehensive and innovative management, while the toolkit includes analytical methods, state incentives and partnership models. Effective implementation of these approaches contributes to integration into the global investment space, the development of environmentally friendly technologies and strengthening the energy and economic security of the state.

Ключові слова: *теоретико-методологічні аспекти, управління, модель, залучення іноземних інвестицій, сфера зеленої енергетики, економіка.*

Keywords: *theoretical and methodological aspects, management, model, attracting foreign investments, green energy sector, economy.*

Вступ

Реалізація екологічно орієнтованих проєктів потребує значних інвестицій, однак обмеженість внутрішніх фінансових ресурсів, низька готовність бізнесу до екологізації виробництва та недосконалість банківських систем у країнах із перехідною та розвинутою економікою стримують їх впровадження. Орієнтація на сталий розвиток зумовлює необхідність активізації «зелених» інвестицій у низьковуглецеву інфраструктуру, відновлювану енергетику та модернізацію промисловості з метою підвищення екологічної ефективності.

«Зелені» інвестиції виступають ключовим механізмом переходу до «зеленої» економіки, сприяючи впровадженню чистих технологій, розширенню потенціалу галузей та створенню нових робочих місць. Сегмент «зеленого» інвестування динамічно розширюється, охоплюючи дедалі більше країн та використовуючи інструменти на кшталт «зелених» кредитів, облігацій, кредитних ліній, грантів і спеціалізованих фондів.

Універсальної моделі фінансування «зелених» проєктів не існує: вибір інструментів залежить від цілей, галузі та масштабу проєкту. Важлива роль належить державі, яка формує політичні, правові та регуляторні умови функціонування ринку капіталу. Різноманітність механізмів підтримки забезпечує формування сприятливого «зеленого» інвестиційного клімату та стимулює реалізацію екологічних проєктів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемними питаннями управління залученими іноземними інвестиціями займалися такі вчені: Безп'ята І., Завгородній А., Затонацький Д., Іоанно В., Крутько М., Маргіта Н., Маренич Т., Рибіна Л., Тарасова О., Ткаленко С., Цимбалюк І. та інші. Автори розглядають дане питання з різних точок зору та акцентують увагу на певних аспектах, але визначення теоретико-методологічних аспектів управління залученими іноземними інвестиціями у сфері зеленої енергетики потребує подальшого удосконалення.

Постановка проблеми.

У сучасних умовах глобалізації та переходу до моделі сталого розвитку особливої актуальності набуває питання формування ефективних механізмів управління залученням іноземних інвестицій у сферу «зеленої» енергетики. Попри наявність значного потенціалу відновлюваних джерел енергії, вітчизняна практика характеризується недостатньою узгодженістю інституційних, нормативно-правових та економічних засад інвестиційної політики. Це призводить до обмеженого використання інвестиційних ресурсів, високих ризиків для інвесторів та уповільненого розвитку відновлюваної енергетики.

Водночас міжнародний досвід демонструє, що саме іноземні інвестиції є вагомим чинником модернізації енергетичного сектору, підвищення його ефективності, інноваційності та екологічної безпеки. Тому виникає потреба у теоретичному узагальненні та методологічному обґрунтуванні підходів до управління процесом їх залучення, що дозволить створити дієві механізми інтеграції України у світовий інвестиційний простір та забезпечити сталий розвиток «зеленої» енергетики.

Постановка завдання, мети дослідження. Мета статті полягає у теоретичному узагальненні та методологічному обґрунтуванні підходів до управління процесом залучення іноземних інвестицій у сферу «зеленої» енергетики, з урахуванням специфіки сталого розвитку, глобальних екологічних викликів та потреб формування ефективних організаційно-економічних механізмів забезпечення інвестиційної привабливості галузі.

Викладення основного матеріалу (результати роботи).

Управління залученням іноземних інвестицій визначається як комплекс організаційно-економічних, правових та управлінських заходів, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного середовища, забезпечення притоку капіталу з-за кордону та його раціонального використання в економіці держави або окремих її галузях.

Визначення ключових компонентів управління іноземними інвестиціями є фундаментальною передумовою формування ефективної інвестиційної політики держави та забезпечення стійкого економічного розвитку. Чітка ідентифікація таких складових дає змогу структурувати управлінські процеси, узгодити інтереси держави, іноземних інвесторів і національних суб'єктів господарювання, а також мінімізувати інституційні та ринкові ризики. У науково-практичному аспекті це сприяє підвищенню прозорості інвестиційного середовища, раціоналізації механізмів залучення капіталу, оптимізації використання ресурсів та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. Таким чином, системне визначення ключових компонентів управління іноземними інвестиціями виступає важливим інструментом удосконалення регуляторної політики, стимулювання інноваційно-інвестиційних процесів і забезпечення інтеграції у глобальні економічні простори.

Ключовими компонентами управління іноземними інвестиціями є:

1. Стратегічний рівень – це розробка державної інвестиційної політики, формування програм економічного розвитку та визначення пріоритетних секторів економіки (наприклад, «зелена» енергетика, транспортна інфраструктура).

2. Нормативно-правове забезпечення – це встановлення прозорих і стабільних правил для іноземних інвесторів, надання податкових пільг та гарантій захисту інвестицій.

3. Інституційний рівень – це функціонування урядових агентств, регіональних органів влади та міжнародних організацій, які опосередковано або безпосередньо впливають на інвестиційний процес.

4. Економічний механізм – це застосування податкових стимулів, субсидій, «зелених» тарифів, а також забезпечення доступу до кредитних ресурсів.

5. Управління ризиками – це мінімізація політичних, фінансових та правових ризиків для інвесторів.

6. Моніторинг і контроль – це оцінка результативності інвестиційних проєктів та надання зворотного зв'язку для оптимізації механізмів залучення капіталу.

Удосконалена теоретично-методологічна модель управління залучення іноземними інвестиціями наведена на рис. 1.

Рис. 1. Удосконалена теоретично-методологічна модель управління залучення іноземними інвестиціями

Управління залученими іноземними інвестиціями у сфері «зеленої» енергетики являє собою організаційно-координаційний процес, спрямований на ефективне використання іноземного капіталу для розвитку відновлюваних джерел енергії (ВДЕ), що передбачає інтеграцію економічних, екологічних та соціальних інтересів.

Основні елементи системи управління інвестиціями у сфері «зеленої» енергетики становлять концептуальну основу для формування ефективних механізмів фінансування та реалізації екологічно орієнтованих проектів. Їх визначення та узгоджене функціонування є необхідною умовою досягнення стратегічних цілей енергетичної трансформації та забезпечення сталого розвитку.

Основні елементи системи управління інвестиціями у «зелену» енергетику є:

1. Стратегічний рівень, а саме: формування національної стратегії переходу до «зеленої» енергетики; визначення пріоритетних напрямів інвестицій (сонячна, вітрова, біоенергетика, гідроенергетика); інтеграція у міжнародні програми (ЄС, ООН, Світовий банк).

2. Нормативно-правове забезпечення, а саме: закони та регламенти щодо ВДЕ та інвестиційної діяльності; гарантії прав іноземних інвесторів; міжнародні угоди про уникнення подвійного оподаткування.

3. Економічний механізм, а саме: застосування «зелених» тарифів та проведення аукціонів; податкові пільги та державні субсидії; інструменти державно-приватного партнерства; фінансові гарантії та механізми компенсації ризиків.

4. Інституційний рівень, а саме: діяльність державних агентств з інвестицій та енергетики; участь банків розвитку та міжнародних фінансових інститутів; підтримка з боку місцевих органів влади.

5. Управління ризиками, а саме: страхування інвестицій від політичних та фінансових ризиків; забезпечення прозорості процедур; застосування механізмів міжнародного арбітражу.

6. Моніторинг та оцінка ефективності, а саме: контроль виконання інвестиційних угод; проведення екологічного аудиту; оцінка економічної віддачі та впливу на енергетичну незалежність держави.

Зокрема, інституційний елемент формує організаційно-правове підґрунтя для діяльності інвесторів і визначає умови їх доступу до ринку. Фінансово-економічний компонент забезпечує акумуляцію, розподіл і ефективно використання капіталу, включаючи залучення прямих іноземних

інвестицій, «зелених» кредитів та облігацій. Технологічний елемент сприяє впровадженню інноваційних рішень у сфері відновлюваної енергетики та підвищенню енергоефективності. Регуляторно-нормативний блок визначає систему стимулів, пільг і стандартів, які створюють сприятливий інвестиційний клімат. Водночас стратегічно-управлінський елемент забезпечує узгодженість між національними пріоритетами та глобальними екологічними ініціативами.

Таким чином, цілісність і збалансованість основних елементів системи управління інвестиціями у «зелену» енергетику є ключовим чинником підвищення інвестиційної привабливості галузі, прискорення декарбонізації економіки та зміцнення енергетичної безпеки держави.

Результатом функціонування системи управління іноземними інвестиціями у сфері «зеленої» енергетики є: забезпечення стабільного припливу іноземного капіталу; розвиток відновлюваних джерел енергії; зменшення вуглецевого сліду економіки; інтеграція України у глобальний «зелений» інвестиційний простір.

Теоретико-методологічні аспекти управління залученням іноземних інвестицій охоплюють систему наукових підходів, принципів, методів та інструментів, що забезпечують ефективне формування сприятливого інвестиційного середовища та оптимальне використання зовнішнього капіталу. Основними аспектами теоретико-методологічних аспектів управління залученням іноземних інвестицій є:

1. Теоретичні засади управління залученням іноземних інвестицій, а саме: концепції міжнародного руху капіталу (класична, неокласична, кейнсіанська, інституціональна, глобалістична); інвестиційна привабливість як категорія, що відображає поєднання економічних, правових та соціальних умов для іноземних інвесторів; теорія сталого розвитку як методологічна основа залучення інвестицій у пріоритетні сфери (наприклад, «зелену» енергетику).

2. Методологічні принципи управління залученням іноземних інвестицій, а саме: 1) системність – розгляд інвестиційних процесів як цілісної системи; 2) комплексність – урахування економічних, правових,

соціальних та екологічних чинників; 3) інноваційність – спрямованість на підтримку новітніх технологій; 4) пріоритетність – зосередження на стратегічно важливих секторах економіки; 5) глобальна інтегрованість – узгодження із міжнародними стандартами та практиками; 6) ризик-орієнтованість – врахування та мінімізація інвестиційних ризиків.

3. Інструментарій та методи управління залученням іноземних інвестицій, а саме: аналіз інвестиційного клімату (SWOT, PESTEL, інституційні підходи); формування державних механізмів стимулювання (податкові пільги, гарантії, субсидії, «зелений» тариф); партнерські моделі (державно-приватне партнерство, міжнародні фонди, гранти); оцінка ефективності залучення іноземного капіталу (показники ROI, IRR, NPV, «зелена» додана вартість).

4. Очікувані результати управління залученням іноземних інвестицій, а саме: підвищення конкурентоспроможності економіки; розвиток екологічно безпечних технологій; інтеграція у світовий інвестиційний простір; забезпечення економічної та енергетичної безпеки держави.

Удосконалена теоретико-методологічна модель управління залученням іноземних інвестицій наведена на рис. 2.

Теоретико-методологічні аспекти управління залученням іноземних інвестицій полягають в наступних визначеннях:

1. Теоретичні аспекти управління залученням іноземних інвестицій у сфері «зеленої» енергетики складаються з наступних визначень:

1.1 Сутність інвестицій у «зелену» енергетику, а саме: іноземні інвестиції як джерело фінансування інноваційних проєктів у сфері відновлюваної енергетики; поєднання економічного, екологічного та соціального ефектів.

1.2 Особливості галузі «зеленої» енергетики, а саме: висока капіталомісткість та довгостроковість інвестицій; залежність від державної політики, міжнародних екологічних угод (Паризька угода, цілі сталого розвитку ООН); ризики, пов'язані з технологічними змінами та коливанням ринку енергоресурсів.

Рис. 2. Удосконалена теоретико-методологічна модель управління залученням іноземних інвестицій

1.3 Роль держави в управлінні залученням іноземних інвестицій у сфері «зеленої» енергетики, а саме: формування сприятливого інвестиційного клімату; запровадження «зелених» тарифів, податкових пільг та механізмів державно-приватного партнерства.

2. Методологічні аспекти управління залученням іноземних інвестицій у сфері «зеленої» енергетики полягають в наступному:

2.1 Принципи управління інвестиціями у сфері «зеленої» енергетики, а саме: а) системність – узгодженість економічних, правових, соціальних і технологічних факторів; б) інтегрованість – поєднання інвестиційної та енергетичної політики; в) сталий розвиток – орієнтація на енергоефективність і мінімізацію викидів CO₂; г) інноваційність – впровадження новітніх технологій у сфері сонячної, вітрової, біо- та гідроенергетики.

2.2 Методи управління залученням іноземних інвестицій у сфері «зеленої» енергетики, а саме: економіко-правові механізми: податкові стимули, пільгове кредитування, «зелені» облігації; організаційно-управлінські: створення індустріальних парків, енергетичних кластерів, агенцій із залучення інвестицій; фінансово-інвестиційні: концесії, державно-приватне партнерство, механізми гарантій ризиків.

2.3 Інструменти оцінювання управління залученням іноземних інвестицій у сфері «зеленої» енергетики, а саме: SWOT-аналіз інвестиційного середовища; PEST-аналіз політико-економічних умов; оцінка ефективності: чиста приведена вартість (NPV), внутрішня норма дохідності (IRR), період окупності.

3. Концептуальні положення управління залученням іноземних інвестицій у сфері «зеленої» енергетики, а саме: формування багаторівневої системи управління: міжнародний рівень → державний → регіональний → корпоративний; забезпечення балансу інтересів інвесторів, держави та суспільства; створення умов для трансферу технологій та підвищення конкурентоспроможності національної енергетики.

Удосконалена теоретико-методологічна модель управління залученням іноземних інвестицій у сфері зеленої енергетики наведено на рис. 3.

Рис. 3. Удосконалена теоретико-методологічна модель управління залученням іноземних інвестицій у сфері зеленої енергетики

У науковій літературі та практиці виділяють систему показників, які дають змогу оцінити як рівень розвитку процесів залучення іноземних інвестицій, так і ефективність їх використання, що можна згрупувати за наступними блоками:

1. Макроекономічні показники для управління залученням іноземних інвестицій у сфері «зеленої» енергетики, а саме: обсяг прямих іноземних інвестицій (далі – ПІІ) у країну загалом; прямі іноземні інвестиції у розрахунку на 1 особу; частка ПІІ у ВВП; темпи зростання обсягів ПІІ у динаміці; географічна структура інвестицій (країни-інвестори); галузева структура (у т. ч. питома вага «зеленої» енергетики, ІТ, інфраструктури тощо).

2. Показники ефективності використання інвестицій у сфері «зеленої» енергетики, а саме: обсяг реалізованих інвестиційних проєктів; рівень освоєння залучених коштів (% від задекларованого); частка успішно завершених проєктів; створені робочі місця за рахунок іноземних інвестицій; обсяг виробленої продукції/послуг у результаті інвестицій; рентабельність інвестицій (ROI, IRR); термін окупності проєктів.

3. Соціально-економічні показники використання інвестицій у сфері «зеленої» енергетики, а саме: зростання рівня зайнятості в інвестиційно привабливих секторах; підвищення рівня заробітної плати у відповідних галузях; розвиток інфраструктури (енергетичної, транспортної, соціальної); підвищення рівня енергетичної незалежності держави (для «зеленої» енергетики).

4. Екологічні показники для «зеленої» енергетики, а саме: обсяг зменшення викидів CO₂ за рахунок реалізованих проєктів; частка відновлюваних джерел енергії в загальному енергобалансі; кількість «зелених» проєктів, що пройшли екологічний аудит; показники енергоефективності виробництва.

5. Інституційно-управлінські показники використання інвестицій, а саме: якість інвестиційного клімату (рейтинги Ease of Doing Business, Global Competitiveness Index); рівень захищеності прав інвесторів (міжнародні рейтинги); кількість укладених міжнародних угод про інвестиційне співробітництво; ефективність державних програм підтримки інвесторів

(кількість проєктів із державною участю); прозорість регуляторного середовища (антикорупційні індекси).

Висновки.

1. «Зелені» інвестиції виступають основним інструментом переходу до сталого розвитку, забезпечуючи модернізацію енергетики та промисловості. Державне регуляторне забезпечення й фінансові інструменти створюють умови для ефективної реалізації екологічних проєктів.

2. Ефективне управління іноземними інвестиціями у сфері «зеленої» енергетики ґрунтується на взаємодії стратегічних, нормативно-правових, економічних, інституційних та контрольних механізмів. Стратегічний рівень визначає пріоритети розвитку та інтеграцію у міжнародні ініціативи, нормативно-правове забезпечення формує прозоре та передбачуване середовище, а економічні стимули підвищують інвестиційну привабливість сектору. Інституційний рівень забезпечує координацію держави, бізнесу та міжнародних партнерів, тоді як управління ризиками й система моніторингу знижують невизначеність і підвищують результативність проєктів. У сукупності ці елементи створюють цілісну модель, здатну забезпечити стабільний приплив капіталу та сприяти довгостроковій трансформації енергетичного сектору відповідно до принципів сталого розвитку.

3. Теоретико-методологічні аспекти управління залученням іноземних інвестицій у «зелену» енергетику становлять цілісну систему концепцій, принципів та інструментів, спрямованих на формування сприятливого інвестиційного середовища й ефективне використання зовнішнього капіталу. Вони ґрунтуються на сучасних теоріях міжнародного руху капіталу та концепції сталого розвитку, що визначають пріоритетність інвестицій у відновлювану енергетику. Методологічні принципи забезпечують системність, комплексність та інноваційність управління, тоді як інструментарій охоплює аналітичні методи, державні стимули й партнерські моделі. Ефективна реалізація цих підходів сприяє інтеграції у світовий

інвестиційний простір, розвитку екологічно безпечних технологій та зміцненню енергетичної й економічної безпеки держави.

4. Система показників оцінювання залучення та ефективності використання іноземних інвестицій у сфері «зеленої» енергетики охоплює макроекономічні, інституційно-управлінські, соціально-економічні та екологічні аспекти, що забезпечує комплексне відображення результативності інвестиційних процесів. Її застосування дає можливість не лише відстежувати обсяги та структуру капіталовкладень, а й оцінювати їхній вплив на економічний розвиток, енергетичну безпеку, стан довкілля та соціальну сферу. Використання інтегрованої системи індикаторів формує основу для підвищення ефективності управлінських рішень, оптимізації механізмів державної підтримки та зміцнення конкурентоспроможності національної економіки в умовах глобальної трансформації енергетичного сектору.

Література

1. Затонацький Д. Сучасні виклики щодо залучення інвестицій у відновлення об'єктів критичної інфраструктури. URL: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/648> (дата звернення: 05.09.2025).

2. Ткаленко С. І. Інвестиційна безпека: теорія, методологія, практика : монографія. Чернігів: ЧНТУ, 2018. 286 с.

3. Маренич Т. Г., Крутько М. А., Кравченко А. С. Теоретико-методологічне забезпечення інвестиційного розвитку «зеленої» енергетики в Україні. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3271> (дата звернення: 05.09.2025).

4. Рибіна Л. О., Адаменко А. П. Розвиток «зеленого» інвестування в Україні. URL: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8271/1/Рибіна%20Л.%20О.%20Розвиток%20«зеленого»%20інвестування.pdf> (дата звернення: 05.09.2025).

5. Іоанно В. В., Тарасова О. В., Кузьменко О. Ю. Фінансова система та інструменти сталого інвестування: перспективи для підприємств. URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2025/04/199-191-197-іоанно.pdf> (дата звернення: 05.09.2025).

6. Орехова Т. В. Теоретичні аспекти та основні тенденції розвитку «зелених» інвестицій у глобальному вимірі. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/12134> (дата звернення: 05.09.2025).

7. Завгородній А. В. Теоретико-методичні аспекти впливу прямих іноземних інвестицій на регіональну економіку. *Вісник Приазовського державного технічного університету*. Серія «Економічні науки». 2018. Випуск 36. С. 29-36.

8. Безп'ята І. В. Інвестиційне забезпечення аграрного сектора економіки : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 337 с.

9. Цимбалюк І. О. Інвестиційне забезпечення сталого розвитку : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 244 с.

10. Маргіта Н. О. Теоретичні підходи до аналізу сутності процесу залучення прямих іноземних інвестицій. *Науковий вісник Ужгородського університету* : Серія: Економіка. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. Вип. 32. С. 34-39.

References

1. Zatonatskyi, D. (2024), "Current challenges in attracting investment in the restoration of critical infrastructure facilities", *Herald of Khmelnytskyi National University*, vol. 4, available at: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/648> (Accessed: 05.09.2025).

2. Tkalenko, S.I. (2018), *Investytsiina bezpeka: teoriia, metodolohiia, praktyka* [Investment security: theory, methodology, practice], ChNTU, Chernihiv, Ukraine.

3. Marenych, T.H. Krutko, M.A. and Kravchenko, A.S. (2021), "Theoretical and methodological support for the investment development of "green" energy in

Ukraine”, *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, vol. 2, available at: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3271> (Accessed: 05.09.2025).

4. Rybina, L.O. and Adamenko, A.P. (2020), “Development of "green" investment in Ukraine”, *Naukovi pratsi SNAU*, vol. 42, available at: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8271/1/Рибіна%20Л.%20О.%20Розвиток%20«зеленого»%20інвестування.pdf> (Accessed: 05.09.2025).

5. Ioanno, V.V. Tarasova, O.V. and Kuzmenko, O.Yu. (2025), “Financial system and sustainable investment instruments: prospects for enterprises”, *Ekonomichnyi prostir*, vol. 199, available at: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2025/04/199-191-197-ioanno.pdf> (Accessed: 05.09.2025).

6. Oriekhova, T.V. (2022), “Theoretical aspects and main trends in the development of "green" investment in the global dimension”, *Ekonomichnyi visnyk DonNU*, vol. 1, available at: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/12134> (Accessed: 05.09.2025).

7. Zavorodnii, A.V. (2018), “Theoretical and methodological aspects of the impact of foreign direct investment on the regional economy”, *Visnyk Pryazovskoho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu. Seriiia «Ekonomichni nauky»*, vol. 36, pp. 2936.

8. Bezpiata, I.V. (2016), *Investytsiine zabezpechennia aharnoho sektora ekonomiky [Investment security of the food sector of the economy]*, MNAU, Mykolaiv, Ukraine.

9. Tsymbaliuk, I.O. (2023), *Investytsiine zabezpechennia staloho rozvytku [Investments to ensure sustainable development]*, Vezha-Druk, Lutsk, Ukraine.

10. Marhita, N.O. (2011), “Theoretical approaches to analyzing the essence of the process of attracting foreign direct investment”, *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriiia: Ekonomika*, vol. 32, pp. 34-39.

Стаття надійшла до редакції 28.09.2025 р.